

Inbreng Ype Akkerman in de Raadscommissie Veiligheid en Bestuur,
donderdag 3 juni 2021

Beste raadsleden, burgemeester en wethouders,

Het huidige stelsel van de wijkraden is indertijd gewoon gedropt in de wijken. Dat wij nu inspraak hebben in het nieuwe stelsel is winst en dat waardeer ik.

Echter, ik heb geen enkele fiducie in de slaagkans van dit plan. En dat zit 'm vast op het Rotterdamse beleidsapparaat. Dat zijn alle ambtenaren die op centrale locaties in de stad resideren en die de beleidsvoorstellen maken. Ze hebben geen idee van de werkelijkheid in de wijken. Daardoor komen ze vaak met beleid dat rampzalig uitpakt.

Want neem het Timmerhuis, waar maatschappelijke ontwikkeling zit. Die maakte voor Hugo de Jonge een prachtige nota over het jeugdbeleid. En diezelfde organisatie lukt het om in drie aanbestedingsrondes welzijn alle jeugdwerk op Feijenoord op te doeken, en alle samenlevingsopbouw ongedaan te maken. Ze timmeren er op los, daar in het Timmerhuis, maar ze timmeren niet aan de weg.

Dan Stadsontwikkeling. Die kunnen vanaf het gebouw van Rem Koolhaas met het blote oog zien hoe de Tweebosbuurt wordt gesloopt. Wat doet dat deze ambtenaren? Het zullen ongetwijfeld aardige mensen zijn. Maar als collectief maken ze beleid dat funest uitpakt voor de Tweebossers. Ik denk dan aan de uitspraak van Hannah Arendt naar aanleiding van het proces tegen Adolf Eichman: het is de banaliteit van het kwaad.

Dames en heren,

Het gaat 'm met de 'wijkdemocratie nieuwe stijl' niet worden als de cultuur en de attitude van het beleidsapparaat niet grondig verandert. Daarom bepleit ik een 'sensibiliseringsoffensief'. In Den Haag is het zo dat de macht de tegenmacht sensibiliseert. Is het dan niet mooi als het in Rotterdam andersom is?

De volgende 6 voorstellen creëren samen de mentale voedingsbodem die nodig is om de nieuwe werkwijze wel te laten slagen. Bovendien zal de werkdruk van Raadsleden erdoor verlicht worden, waardoor ze beter in staat zijn om hun taken te vervullen.

Nummer 1. In het plan staat dat de Rotterdamse bestuurders van het volgende College wijken gaan adopteren. Dat is een hele goede zaak. Daarom stel ik voor dat het huidige College er zelf vast mee begint. Dat kan per direct en het is een voorbeeld voor de ambtenaren.

Nummer 2. De ambtelijke top houdt voortaan zijn wekelijkse werkoverleg niet meer op de Coolsingel maar in de wijken. Daar hebben we op Feijenoord éé hele goede ervaring mee opgedaan, toen een vorige gemeentesecretaris hier met zijn directeuren zijn werkoverleg hield. Aansluitend was er nog een gesprekje met enkele bewoners en dat hebben beide partijen als een feest ervaren. Dus wat let hen er een wekelijkse routine van te maken? Zij krijgen daardoor meer idee van de 'look and feel' in de wijken.

Nummer 3. De beleidsambtenaren verplaatsen voor twee dagen in de week hun werkplek naar een wijk. Ze doen daar het werk wat ze normaal op kantoor ook doen maar dan in een setting waarin ze verkeren onder de bewoners, bijvoorbeeld in een Huis van de Wijk. Zo krijgen ze op een hele terloopse manier veel meer inzicht in, en empathie met wat er in de wijken en onder de bewoners

leeft. Bovendien maakt dat hun beleidsvoorstellen trefzekerder. Ook met deze maatregel kan direct worden gestart.

Nummer 4. Elk beleidsvoorstel bevat een 'burgerparagraaf'. Daarin wordt beschreven hoe de ambtenaren zich hebben vergewist van de gevolgen voor de burgers. Blijkt daaruit dat ze dat integer hebben gedaan dan geeft dat de Gemeenteraad vertrouwen. Die kan dan volstaan met de burgerparagraaf om daar een idee van te krijgen. Dan hoeven ze er zelf niet met stoffer en blik achteraan en kan het raadsdebat zich concentreren op de hoofdlijnen en op de punten die politieke keuzes vergen. Dat is natuurlijk grote winst voor de Rotterdamse democratie. Ook dit voorstel kan per direct worden overgenomen.

Nummer 5. Ik neem u even mee naar Amsterdam. Daar hanteert de gemeente voor zijn ambtenaren een ambtseed die in positieve zin afwijkt van de Rotterdamse. Die Amsterdamse tekst geeft namelijk goed aan dat de ambtenaar zijn weg moet vinden in een spanningsveld. Tussen de burger, het College, de Gemeenteraad en de publieke dienaren van de dagelijkse praktijk. Dat prikkelt om er over na te denken en het er met je collega's over te hebben. Daarom stel ik voor dat deze tekst onder alle Rotterdamse ambtenaren verspreid wordt en de komende maanden onderwerp van gesprek is. Op basis daarvan kan de Raad besluiten dat Rotterdam deze ambtseed overneemt. Dat moet in deze Collegeperiode nog kunnen.

Nummer 6. Gaat over Zuid. Ja, Marco Pastors, daar kun je mee lachen. Die beweerde op TV doodleuk dat je bewoners niet hoeft te raadplegen; er komt immers toch uit dat de aanpak van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid de beste is¹. Prachtig, hoe hij zich hier als de Stem des Volks profileert. Nu was er bij de start van het NPRZ, 10 jaar geleden, de bijeenkomst "1000 op Zuid". Dat was de eerste én laatste keer dat wij Zuiderlingen ons uit mochten spreken over het beleid voor onze wijken. Sindsdien is sprake van een ernstig democratisch tekort. Daarom stel ik voor dat deze bijeenkomst herhaald wordt. En dat we er dan ook direct een tweejaarlijks gebeuren van maken: de Biënnale op Zuid. Als het College nú de opdracht geeft tot het voorbereiden van zo'n bijeenkomst dan kan die dit jaar nog plaatsvinden.

Dames en heren,

Dit was mijn inbreng en dit zijn mijn voorstellen. Als het College deze overneemt laat het zien dat het haar ernst is met de beoogde cultuurverandering, en die niet voor zich uitschuift naar een volgend College. Dus, stel niet uit tot morgen wat je vandaag nog kunt doen. Geen woorden maar daden. En denk er altijd aan: you'll never walk alone!

Dank u zeer voor uw aandacht.

Ype Akkerman
Rotterdam, 3 juni 2021
010 5118119
ype@pedeng.nl

- Bijlage: Ambtseed Amsterdam -

¹ Talkshow Op1 woensdag 26 mei 2021. In een gesprek met Femke Halsema

Bijlage

Ambtseed gemeente Amsterdam

Ik beloof als ambtenaar plechtig het volgende:

Ik zal de gerechtigheid dienen.

Ik zal trouw zijn aan de grondwet en de overige wetten van het rijk.

Ik zal mij inzetten voor de rechten en het welzijn van alle burgers van Amsterdam.

Ik zal onpartijdig handelen en de democratische beginselen en procedures respecteren.

Ik ben loyaal ten opzichte van de bestuursorganen van de stad en het door hen vastgestelde beleid.

Ik zal van de overheidsmacht die mij is toevertrouwd geen misbruik maken.

Ik zal zorgvuldig omgaan met informatie.

Ik zal de geloofwaardigheid van het ambt niet schaden.

Ik zal het vertrouwen, dat de burger in mij mag stellen niet beschamen.

Ik zal mij een zelfstandig oordeel vormen over de morele juistheid van mijn handelen.